

LA CAMPANA DE GRACIA

ACTUALITAT.

Progressistas: la Unió Lliberal 'us fa veurer' **SANT CRISTOFOL NANO.**

ADVERTENCIA.

Desde 'l present número tornarem á establir la secció de *Correspondencia*, en la qual totes las personas que 'ns honrin ab sas cartas trobarán la corresponent contesta.

REPUBLICANS FEDERALISTAS:

Lo eminent orador republicá, l' ilustre pensador del nostre partit, lo ciutadá Francisco Pi y Margall, va comensar son notable discurs contra l' actual ordre de cosas, ab las següents paraulas:

«Senyors: al tractar la cuestió d' Hisenda dech ocuparme de la falta absoluta de pensament y de ideal dels ministres radicals de la revolució. Y no dich aixó ab ánim de molestarlos; ma oposició es ruda y severa, pero filla del noble desitj de veurer si puch lograr que salveu una revolució en la que, quan menys, estich tant interessat com vosaltres. No ho he conseguit fins are, y he perdut ja las esperansas de conseguirho. *La idea de que aixó toca á son fi s' escapa dels llabis de tothom. Circulan los rumors mes alarmants* Y FINS SE PARLA DE UNA VASTA CONSPIRACIO EN LA QUE 'S DIU QUE HI HA COMPROMESOS DIFERENTS REGIMENTS.»

«¿Ho ignora 'l govern? Donchs es precis advertir qu' entre eixos rumors qué corren n' hi ha un de gravetat, y ES QUE 'LS ENEMICHES DE LA SITUACIO ESTANT EN LA SITUACIO MATEIXA.»

Quan un diputat tant respectable com lo ciutadá Pi y Margall s' ocupa de tals rumors, creyem del nostre deber tornar á donar la veu de alerta als nostres correligionaris.

Totas las circunstancias ens colocan en lo lloch de creurer, de tenir la convicció moral, de que 's conspira contra l' actual órdre de cosas pe 'ls que en altres temps treballaren contra la dinastía caiguda per encumbrarse ells.

Republicans: en circunstancias com la que en aquest instant estem atravessant, es precis molt judici y una gran dosis de serenitat.

Pensi cada hu de vosaltres sobre lo que s' está tramant per part dels que, á pesar de la poca llibertat que tenim, creuhen qu' encara 'n tenim massa; mediti cada hu sobre la deshonra que pesaria sobre aquet pais si triunfaba la restauració, y las consecuencias que dintre pocas horas ne tocariam quants idolatrem á la llibertat; calculi cada hu sobre l' actitut que siga convenient pendrer quan los partidaris del oscurantisme tingan lo cinisme, la osadía, lo descaro de llibrar batalla en los carrers: nosaltres, per nostra part, desitjem que 'l lema dels federals siga lo nostre:

¡Guerra á mort als traidors!
¡May enredera!
¡Sempre endevant!

LA REDACCIO.

BATALLADAS.

Aproposit dels rumors que circulan, diu la *Igualdad*, diari federal de Madrid:

«Se parla molt y fort. Se contan plans pavorosos, en los que lo del *petroli* 's queda molt enredera.»

«S' anuncian grans tragedias y diferents cambis de decoració.»

«S' assegura que la estació será molt *rigurosa* porque farà molta calor. Ab una paraula, circulan tals cosas, que, á la veritat, á un hom li posan lo cap com un bombo, un cap buit com lo cap de la situació.»

En lo mateix número diu lo mencionat diari: «Tambe 's conta, en lo misteri, que dins de pochos dias lo president del consell de ministres passará una revista *significativa*, en lo Pardo, á las tropas de la guarnició de Madrid y sos contorns. Donchs, ab la calor que fa, no hi ha dubte que l' exercit *suará*.»

Aquets suetos, que publiquem per mostra, y molts altres, proban que en Madrid se respira la mateixa atmósfera que en Barcelona, que en Valencia, que per tot Espanya.

S' ha volgut contemporisar ab la reacció y are 's tocan las consecuencias. ¿S' hi contemporisarà are? Veurem.

Poble: recordat de la lliadó y tingas present que si are estem amenassats de una restauració, la causa es no haberse acabat una revolució comensada. Si volem que la reacció quedi aplastada per sempre, per no respirar may mes, fem lo que no s' ha fet fins are: ¡fem la Revolució!

¿Que vol Isabel segona? ¿Que vol lo duch de Montpensier?

¿Com es possible que s' hagin reconciliat los que ahir s' odiaban á mort? Quan aixis prescindeixen del odi algun fi tenebros se proposan realisar.

Isabel Segona: ¿encara no li has fet derramar prou sanch al poble espanyol? ¡Ay de la teva rassa si l' obligas á batres contra las tevas hostes per *ultima* vegada!...

Don Alfons y una filla del duch de Montpensier han celebrat esponsals. L' un y l' altre son un parell de criaturas, no tenen encara cabal judici per poder consentir en donar un pas de tanta gravetat.

Son duas victimas sacrificadas per sos pares. ¡Pobras criaturas! En bon mar d' angustias 'us fican los que per desdita vostra 'us han donat lo ser!...

Los regalos que s' han fet á Pio IX ab motiu de son XXV aniversari pujan á la friolera de

¡¡¡ 25.000,000 de franchs !!!

¡La situació del pare sant no pot pas ser mes desesperada! Lo pobre está perdut, miserable, abandonat de tothom. Perque si bé li han regalat

¡¡¡ 25.000,000 de franchs !!!

¿qué son vint y cinch millions de franchs? ¡Encara no 'n té per unas calsas de vellut!

Los pobres qu' han d' anar á captar, los que no tenen per donar pá á la familia, los que han d' anar á enmatllevar 'ls diners (perqué tenen fé católica) per comprar la butlla, los que aixis que venen al mon han de ser portats á la inclusa per falta de pares y durant tota sa vida no son mes que uns miserables... ¡aquets si que son felissos! Pero 'l sant Pare... ¿qué volen que siga 'l sant Pare ab

25.000,000 de franchs?..

La reyna de Wurtemberg va enviar al Pare sant, ex-Papa-Rey, la cantitat de ¡20,000 franchs ab or! ¡Pobres subdits! Ja estant ben posats ab una reyna tant *liberal* (?)..

La ex-emperadora de Fransa, la costella de Napoleon, donya Eugenia, va enviar al ex-rey de Roma ¡100,000 franchs! Donya Eugenia sempre ha sigut de la crosta de baix. Vegin si van fer be 'ls francesos treyentsela del devant.

Si are que no es emperadora llessa 'ls diners d' aquet modo, ¡que debia fer quan tenia la paella pe'l manech!...

Tothom convé en que 'l discurs d' en Pi y Margall va ser molt bó.

De modo que habent sigut lo discurs dirigit contra lo sistema financier, tenim que si 'l discurs d' en Pi es bo lo sistema financier dels progressistas es dolent.

¿Qué hi diuhen senyors progressistas?

Sobre si la bandera ha de ser tricolor ó blanca han disputat y renyit los comptes de Chambord y de Paris. De modo que la fusió de 'ls Orleans francesos ja es una con-fusió.

Homens, si per desgracia s' avinguessen ab aixó del color, fassin lo favor de discutir sobre la grandaria que haurá de tindre, que potser tornarán á disputar de nou.

Aquets candidats tronats y destronats may se farán cárrech de que son uns sers que ja han passat, no á la historia sino á las aucas de redolins.

Un diari neo de Roma diu que las festas de Roma no han sigut espléndidas.

Es clar. Afigurintse que si per exemple hi habia 200,000 ánimas, podia habernhi hagut 800,000, y si 's varen il-luminar casi totes las casas se podian haber posar hatras en los bal-

cons ahont no n' hi habia, y en los que n' hi habia, per cada una se n' hi podian haber colcat deu dotsenas.

¡Que 'n son de llunátichs los neos!

Hem llegit un remittit que un tal senyor Arauz dirigeix al diari de Madrid, *La Constitucion*, declarant qu' ell va ser lo que va publicar lo periódich clandestí «El Relámpago,» y que per aixó no ha demanat cap indemnació á las Córts.

També lo director de la CAMPANA y son editor varen intervenir d' una manera molt directa en la publicació de diferents periódichs clandestins, entre ells lo *Boletí Oficial de la Revolució* y *La Revolució*, y tampoch han demanat cap indemnació.

Lo que sí hem estranyat, ha sigut que'l diputat don Lluís Blanch la demanés per haber publicat dos números d' un periódich clandestí. Si tots los qu' hem apelat á la prensa clandestina, quan aquesta s' ha vist amordassada, demanessin indemnació, ¿ahont aniriam á parar? Aixó en primer lloch, y en segon lloch, segons lo nostre parer, caphome que estimi en alguna cosa la seva reputació política pot voler ni una malla de la gent que abuy te dominada y escarnida á la nostra desventurada patria.

Ahir no 's podian veurer Isabel y Montpensier; are, com se necesitan, ja s' estiman d' alló mes.

Hi han hagut joyers que han arribat á oferir á la ex emperadora Eugenia

¡¡¡ 20.000,000 DE FRANCHS !!!

per las sevas joyas.

Está vist que donya Eugenia podrá be estar destronada, pero 's veu qu' es *previsora*, puig que no está gens tronada.

Ab la perspectiva de tenir objectes per valor de vint mil-lions de franchs á l' hora de la desgracia ¿quants ne trobariam qu' estarian disposats á deixarse fer reys per ferse destronar l' endemá!...

Se 'ns ha dit que lo comissari de policia senyor MONT, ex-empleat de consums en temps de Isabel segona, (molt senyor dels que 'l *pagan*) va tenir la osadía, lo cinisme, la mala fé de pendrer á un pobre cego de Girona, que 's guanya la vida venent periódichs y altres papers, un bon número de exemplars de la defensa del diputat Roch Barcia feta per ell mateix, que ha circulat per tot arreu sense que cap autoritat hagi tingut res que dirhi. ¿Aixó es obrar ab justicia y ab decoro senyor Mont?

¿No ho sab qu' es mal fet pendrer cosas ajenas? Se coneix que vosté no solsament desco-neix los principis de justicia y 'l codich penal, sino que ni sisquera poseeix la mes petita noció de moral. Del contrari, no hauria atropellat á un pobre cego, ni s' hauria apoderat de lo que no es seu, perque ningú li ha donat ni vosté ha tingut á bé comprarho. ¿Ho sab are?

Segons diu la *Igualdad* s' ha descubert una contracta de 40,000 quintars de tabaco feta pe'l senyor Figuerola, que segons diuhen, encara es mes *ventajosa* que la que tant ha donat que parlar del senyor Moret.

Aixó si, va ser feta ab bona intenció.

Lo drama *Pizarro* se va estrenar tenint cinch actes. Are n' han suprimit un y sembla que no tenintne mes que quatre fa mes efecte.

¿Y si 'ls suprimissin tots? Allavoras l' efecte fora colossal.

Ja tenim diputació. ¿Saben los Maluquers? No volian ser res, pero s' hi han pensat y un d' ells ja es president d' *estranquis*.

Don Bernat va presidir la primera sessió y ho va fer be, per que va tocar molt l' esquella y va manar fer *mutis* als que no filaban *dret*.

Are va be.

Diuhen que hi ha llibertat d' imprenta... Es mentida.

Are jo voldria fer un sueldo contra 'l jefe del Estat y no puch, porque á n' aquets senyors del progrés, 'ls hi ha passat pe 'l magi de voler que hi hagi un home, de carn y ossos com l' últim escombriaire y 'l darrer llimpia botas, siga inviolable.

Quan tinguem la República, veuran com tothom la podrà discutir; y com mes se la discuteixi mes contenta estarà.

No farà com los reys que semblan de sucre y apareix sempre que vagin de las festas.

Los que aconsellan al rey que vagi á Valencia, Catalunya y Aragó no l' aconsellan be, son sos pitxors enemichs. La adulació y la hipocresia solen ser mals consellers dels que ocupan llocs elevats.

Valencia, Catalunya y Aragó son republicanas y per forsa han de rebre ab fredor, no ja al rey Amadeo, sino á qualsevolga que representi lo principi contra 'l qual varen fer armas l' any 1869.

Si en lloch de aduladors tingués amichs, don Amadeo no faria aquet viatge.

Quan la Comuna encara dominaba en Paris y 'ls departaments se preparaban per secundar lo moviment, se deya que don Salustia aniria á França d' embaixador.

Nosaltres contestabam á tals rumors:

—L' Olózága no está per bronquinas, don Salustio es d' aquells que sab nadar y guardar la roba, no li agrada tenir la pell en remull. No tingan por: mentres hi hagi soroll en França, l' home de *funesta historia* (segons Espartero) no 's bellugará d' Espanya.

Y tant es aixis que cada vegada que sentiam dir: l' Olózága va á França; nosaltres deyam: malament, senyal que la Comuna pert.

Pel contrari, quan sentiam dir: L' Olózága se queda, per are no se 'n va; allavoras deyam plens d' alegria: la Comuna guanya.

Are sembla cosa decidida lo que don Salustio agafi 'ls trastets y se 'n vagi a veurer als francesos.

Aixó 'ns fa esclamar: ¿Si será veritat que en Espanya hi haurá saragata?...

Es que don Salustio té un nas... Ni un gos perdigué 'l té tant fi.

Saludem al nou semanari: *La Plassa de Sant Jaume* que va comensar á veurer la llum pública lo diumenje passat.

Vingan semmanaris, que com mes serem mes riurem.

Se vol ocupar dels actes de l' Ajuntament y dels de la Diputació.

Ja se li espera un bon xich de feyna.

Botiguers: ¿quin partit treyeu de la situació actual? Digueume: ¿heu atravessat en la vostra vida una época mes trista y mes precaria? No.

Comerciants: ¿heu fet may menos transaccions qu' are? Tampoch.

Propietaris: ¿habiau vist may los lloguers dels pisos á tant baix preu com are? Tampoch.

Contribuyents tots: ¿habiau pagat may tantas contribucions com are? Es impossible.

Y be. Si voleu vendre los botiguers, fer transaccions los comerciants, tenir bonas rendas los propietaris y pagar poch los contribuyents, necessiteu pau y tranquilidat.

Y, per are, ¿teniu la tranquilidat que desitjeu?

Actualment teniu una cosa pitjor que la lluyta en los carrers. Teniu la agitació, la in tranquilidat que sol causar la por de que 's trastorni 'l ordre públich.

¿Y qui 's tem que trastorni l' ordre?

¿Lo poble? ¡Ah! Ja sabeu tots qu' en Espanya l' ordre sempre 's trastorna, no per part del poble, sino per part del exercit que vosaltres pagueu y manteniu porque siga la garantia de la vostra tranquilidat...

¿Voleu pau? ¿Voleu ordre? ¿Voleu benestar y tranquilidat?

Renegueu de una vegada de la monarquia y veniu al camp de la República Federal, que abolirá l' exercit y ab ell lo germen de las conspiracions y dels motins.

Es curiosa la següent anecdota qu' hem llegit en lo nostre estimat colega la *Independencia*.

Un capellá romá passaba per devant del castell de Sant Angelo y plé d' indignació al veurel ocupat per la tropa del exercit italiá, va esclamar com Ciceron:

—*Quousque tandem?...*

Y un centinella que 'l va sentir li va contestar:

—*Per omnia secula seculorum.*

Ja poden fer lo que vulguin tots quants estant conspirant, carlins ó montpensieristas:
LA REPÚBLICA VINDRÁ.

Lo discurs d' en Pi m' ha agradat molt. Lo senyor Pi ha sigut un *Pi* que ha produit moltes *pinyas* per la gent de la situació. Bona anyada, bona anyada senyor *Pi*.

—Vostés, los federales, son una gent que cridan molt y jo 'ls hi voldria veurer en lo poder.

—¿Só 'l que 'ls hi voldria veurer, que lo qu' es *até*... Prou arreglariam la hisenda millor que *pas* los seus.

—¿Qué farien per salvarla?

—Tot lo contrari de lo que vostés fan per l lensarla á perdre.

La actitud del *Imparcial* farà que la coalició 's rompi, segons un telegrama de Madrid.

No tingan por. Si 's romp per un cantó l' afagiran per un altre. Ab braguer ó crossas la coalició seguirá.

Lo cas es anar tirant y passant.

Qui ha fet abuyará demá....

¿Y demá passat?

Si la conciliació se romp, se conjetura que hi tornarà á haber crisis.... ministerial.

Lo que hi haurá será lo que hi ha are: ¡farsa, farsa, farsa!...

La crisis seguirá senthi, fins que 'l poble diga prou, en las butxacas de tots los espanyols.

Alguns suposan qu' estem á punt de tenir una vísita regia.

Diuen si vindrá á Barcelona, á la republicana ciutat, lo monarca don Amadeo.

Altres afeigeixen que si ve no s' entornará pe 'l mateix camí pe 'l qual hagi vingut. Diuen que si ve per Valencia s' entornará per Zaragoza, y que si ve per Zaragoza s' en anirá per Valencia.

Los noms dels bons ciutadants, los noms de aquells que fan merits per lograr l' *agrahiment* del poble, no deuen permeneixer may ignorats.

Poble de Barcelona: los noms dels homens que varen anar á Madrid á interessarse porque don Práxedes Mateu Sagasta no tregui á don Bernat del govern civil de Barcelona, son los següents:

DON JACINTO MASVIDAL.

DON SEBASTIA FERRER.

DON JOSEPH SANCHEZ.

DON TOMÁS CUNILL.

DON JAUME SOLDADÉLL.

Actes de patriotisme com lo que acaban de realisar aquets fulanos s' han de tenir presents. La gratitut sempre ha sigut hermosa.

En Candau se va atrevir á parlar d' Hicenda ab en Pi y Margall.

Lo millor que podia haber fet lo senyor Candau, era haberse posat lo seu apellido á la boca y fer *mutis*.

¿No 'n va dir poch de disbarats?

Cada dia corren ab mes insistencia los rumors de proxims trastorns.

Los periodichs de Valencia 's mostran molt alarmats y fins diuen si en aquella ciutat hi ha amat un general de ideas reaccionarias.

¿Que voldrá fer aquet general en Valencia?

Que tinga compte, que tal vegada los va-

lencians lo deixarán á la lluna de la ciutat ahont se troba.

Tambe 's parla de haberhi en la nostra ciutat un militar, qual nom ha circulat molt eixos últims dias.

Deu buscar la lluna ab un cove.

Reparin be la manera com corran las malas novas.

Diuen que si tal batalló fará aixó, que si tal regiment fará aixó altre...

¿Sempre l' exercit es lo perturbador del ordre!

L' *Imparcial*, diari de Madrid, fá 'l bot. Diu que ja no está per mes conciliació, ni per mes bolados.

¿Que vol l' *Imparcial*? Ah, ja hi caich, deu voler que 's realisi aló de

Quitate tu para que me ponga yo.

No vagi depresa, senyor *Imparcial*, no vagi depresa, que ja n' hi haurá per tothom.

La *Conciliació* ja no hi es tota. Habentsen separat lo senyor Gasset y Artme, director del *Imparcial*, ja podem dir que n' hi falta un tros.

Que la portin á Sant Boy.

L' *Imparcial* declará, al separarse de la Conciliació, que dedicaria tots los seus esforços á la defensa de los principis proclamats per la Revolució (¿Quina?) y simbolisats per la Constitució y la Dinastia. (¿Ah!)

Quan ens varen dir que l' *Imparcial* se separaba de la conciliació, francament, ho varem sentir, porque creyem que li son necessaris dits redactors; pero quan varem llegir que seguiria defensant la dinastia ja 'ns varem tranquilisar.

¿Teniam una por de que 's farien republicans los tals redactors!...

Los arcaldes de barri de 'n Solé y Matas, van aná á dú una lápida á una fragata. Hi hagué refresch, mes pe 'ls pobres arcaldes... ¿no n' hi va haber?

—Donchs si senyor, los carlins se volen llansar,

—Senyal que no s' aprecian gaire.

—Vull dir que 's volen tirá al carrer.

—Al menys que s' hi tirin desde un quint pis y si pot ser desde un terrat.

—Veig que per are está curat de sustos.

—Home, los progressistas no 'm fan por y vol que me 'n fassin los carlins?... Fugim d' aqui, sant cristiá...

Senyors carlins, no fassin calaveradas; creguintme, no 's llensin, mirin que rebran.

Vostes son poch y mal avinguts, y per guanyar haurian de ser molts y ben avinguts...

Los ho dich pel seu bé.

No 's llensin ni 's tirin al carrer. Val mes que 's guardin, que 's reservin y que 's fassin confitar.

¿Veuen? Are una momia egipcia té un gran valor. De aqui cinch cents anys ¿que 's pensan que tindria poch valor un carlí confitat?

Tinguin la festa en pau y no la vulguin tenir en guerra.

Uu cop de cap abiat es dat. Despues venen los bonys, y 'ls trenchs, y 'ls unguents, y 'ls balsams, y las desfilas... Creguintme, fassin professons, prediquin, gastin forsa cera, guarnixin carrerons y fins, si volen, ballin lo cancan; pero no s' emboliquin mes.

Aquí tenen una mostra de la brutalitat, del selvatgisme de exercit prussiá.

Lo gefe militar d' Amiens va publicar dias enrera lo següent bando:

«La guardia de la estació ha sigut inquieta da per alguns grupos á pedradas. Advertim que d' aquí á endevant contestaren á n' aquestas provocacions á balassos.

No diu res mes. Nos sembla que ab aixó ja n' hi ha prou.

La gent del sabre es igual per tot arreu. Aixó vol dir que per tot arreu s' ha d' acabar ab aquesta familia.

Una cuadrilla de noys toreros ve á n' aquesta ciutat.

¿Es posible que aixó siga cert?
¿Tan petits y ja 's dedican á la malehida tauromaquia?

Jó 'm trobés en lloch dels vostres pares...
¿Ja 'us explicaria un quènto!

¿Ahont s' es vist tant petits y fe aqueixas cosas?...

Valdria mes que anesseu á estudi.

Pero no 'n tenen tota la culpa ells. Es clar, ho veuen fer als grans... y totas las moscas tenen set y 'ls mosquits beuen tabaco.

En Balaguer va proposar que las Corts concedissin una pensió á la viuda de Carlos Rubio.

Si, are ¿Quan fou mort lo combregaren?

Aquet don Victor sempre arriba á missas ditas.

Lo general Caballero de Rodas, aquell que va bombardejar á Cadiz y Malaga, ha escrit á la *Politica* negant lo que li diu lo corresponsal de Zaragoza, respecte á haber tingut cap conferencia ab lo duch de Montpensier.

Assegura lo general Caballero de Rodas, aquell que va bombardejar á Malaga y Cadiz, que en sa vida ha tingut l' honor de parlar ab lo duch de Montpensier.

La carta está fetxada en Zamora. Vegin: jo habia sentit á dir qu' era á Valencia.

¿Donchs may ha parlat ab lo duch de Montpensier? Y digui: ¿li ha escrit alguna vegada?

¿Pensa parlarli... mes endevant?

Senyor Caballero de Rodas: qui no 'l conegui que 'l compri.

Ja está tot arreglat.

Lo noy 's casa ab la noya y ell, mentres 'l nebot siga petit, regentará l' establiment.

Hi ha elements. Se conta ab un bon capital per fer marxar 'l negoci y fins hi ha molts *chicos* disposats á pendrer part en l' empresa.

¿Eh qu' anirem be? ¿D' alló millor!

Vaja, 'ls dich que... tot está arreglat.

En Moret ja es á terra.

Lo seu substitut es en Sagasta. Lo mes apropiat que té aquet ministre son las dos últimas sílabas de son apellido.

¿En Sagasta ministre d' hicenda? Val mes que 'ns ne riguem.

Aquest home serveix per tot. Lo mateix es ministre d' Estat, que de Foment, que d' Hicenda, que de la Governació. Un castellá diria que *lo mismo sirve para un barrido que para un fregado.*

Lo diputat Pascual y Casas va apoyar una proposició contra la conducta del famós senyor Sagasta y la del no menys famós don Bernat. Ho va fer ab tanta energia y contundencia, que 'l senyor Sagasta va tenir necessitat de fugir per la tangent dient que no 's dignaba contestar al senyor Pascual y Casas per los termes ab que habia apoyat lo seu vot de censura.

Vostés dirán: ¿y la majoría, que va dir? ¡Ah! La majoría va callá y no va dir res.

Lo senyor Pascual y Casas va fer referencia en son discurs al horrible assassinat que no fá gaire temps hi hagué en Vich, donant lloch á que 'l senyor Vinader digués las següents paraulas que per lo molt ben ditas que son las reproduim.

—Habia volgut parlar aquí moltas vegadas d' aquet aconteciment: no ho he fet, senyors, francament, perque tinch por; tinch por, no per mi, que visch desconegut é ignorat en aqueixa gran capital, sino perque tal vegada parlant potser irritaria á feras...

Diu lo senyor ministre que acudim als tribunals. ¿Cóm hem d' acudir als tribunals en una ciutat en la qual, poch temps avants d' aquet assassinat, al mitj del dia, als ulls de la població entera, després d' haber tocat en la plassa pública la música, crech del Ajuntament, s' habia anat á cremar las urnas electorals, y coneixent tothom als autors d' aquets delictes, han quedat impunes? ¿Qué confiem en la justicia! En semblants circumstancias no 's pot acudir als tribunals, y jo suplico als senyors ministres que quan parlin de certs desmans no afageixin á las nostras desgracias y á la opressió que 'ns agobia, lo sarcasme de dir que acudim als tribunals, devant los quals no hi ha testimonis que s' atreueixin á declarar.

Val mes que 's diga que som uns parias, qu' estem fora de la ley...

—¿A quantas reflexions donan lloch las anteriors paraulas!

¡Ditxós lo dia en que triunfi la República Federal! Allavoras la justicia será una veritat y devant d' ella no hi haurá blanchs ni negres: tothom será igual.

Enrich V, compte de Chambord, diu que no vol la bandera tricolor y que no pot abandonar la bandera blanca.

Ben fet. Es clar, es lo que jo deya.

Per un rey com lo compte de Chambord, no hi ha com la bandera blanca.

Estich per regalarli 'l drap de la cuyna de casa.

Chambord, Cárlos set, Francisco de Nápoli y tota aquesta colla de legitimistas, tots confian tornar á ser reys ab l' ajuda de Deu.

Si no s' hi barrejan unas quantas centas mil bayonetas...

Un capellá deya un dia fent un sermó:

—Quan lo papa diu: *non possumus*, es que Deu dir *non voleo*.

De modo que 'l papa no pot ser rey de Roma perque Deu diu: *no ho vull*.

¡Oh! s' ha d' aná ab cuidado ab lo parlar.

Un diari alemá 'ns fa saber que 'ls dolors reumáticos que habian privat al emperador Guillem d' anar á Hannover, ja han cessat.

Ho sentho.

Lo senyor Labra va presentar una proposició al Congrés, que després va retirar, relativa á la conducta observada per lo govern en la isla de Cuba, proposició que després va fer seva lo senyor Vildósola.

Hem llegit la tal proposició y si be té un fondo bó, no cura de res.

La qüestió de Cuba está tant intrincada, que no hi ha cap govern reaccionari capás d' arreglarla.

No 's pacificará la isla envianthi tropa, ni deixantla en mans de califas com en Caballero de Rodas ó en Balmaseda. Cuba no té mes que un remey: la llibertat.

Si; que triunfi la República Federal en Espanya, que 's declari soberana á Cuba oferintli federarse ab los demás Estats de la península y tal vegada aquet remey farà mes efecte que tots los canons y fusells que 'ls reaccionaris puguin enviar á aquella terra, per probar que 'ls Europeos som encara amichs del selvatgisme.

LA PASQUALI y MAYERONI.—Lo Prado Catalan segu ix sent lo teatro ahont la senyora Pasquali y lo senyor Mayeroni donan tots los dias grans mostrars de son valer y de sa reputació artística. Assombra veurer la seguritat ab que aquellas duas eminencias trepitjan las taulas y fascinan al públich. Ells dos son los únichs soberans, tothom es esclau d' aquells artistas. ¿Qui es capás de descriurer la altura en que 's colocan los dos actors de

que parlem, tant en la *Dama de las Camelias*, com en la *Morte Civile*?

No hi ha prou paraulas per alabarlos, es precis anar al teatro á admirarlos, á entussiasmarse ab ells per poder compendre lo molt que valen y lo dignissims que son de que tots los amants del art, tots quan estiman la bellesa, rendeixin just tribut á tant célebres artistas.

Cada dia hi ha una ovació; si es la *Dama de las Camelias* la que 's representa, lo teatro s' ensorra ab los aplausos que 's prodigan á la Pasquali en tots los actes y en totas las escenas.

sobre tot en los actes tercer, quart y quint: si es la *Morte Civile*, la ovació 's dedica principalment á Mayeroni, que habent hagut de lluytar ab la impresió que 'l públich conservaba de 'n Salvini ha sigut tant afortunat, que molts son,

y entre ells nosaltres, los que asseguran y afirman que está lo senyor Mayeroni á mes altura. ¿Qué té donchs d' estrany que tots los dias se dediquin ovacions á aquestos dos fills del art? ¿Qué té d' estrany que á cada acte caigan flors y coronas á sos peus? L' entussiasme es inesplicable, la impresió inmensa, y semblants ovacions son un acte de justicia, son la pública manifestació dels amants del art qu' encara hi ha en Catalunya. ¡Gloria al art!

Quatre barbuts feyan l' amor á una actriz eminent. Un dia la artista digué que á n' ella li agradaban los jóvens que no tenen pel á la cara.

L' endemá, en lo quarto de la dama, dels quatre barbuts ja no n' hi habia mes que dos.

¿Y 'ls altres dos, que s' habian fet?

S' habian fet afaitar.

Recomanem al públich la vista panorámica dels

INCENDIS DE PARIS

que lo nostre editor ha posat á la venta. Es una vista curiosíssima ab la qual los que la adquireixin se farán cárrech de quins edificis han sigut incendiats y quins s' han salvat de las llamaradas. Cómprinla, que no 'ls doldrá lo que 'ls costi.

Forma una lámina marca major, bon paper, ab la seba corresponent explicació al peu y val sols

¡UN RAL!

CORRESPONDENCIA DE LA CAMPANA.

Lo Suro mes gros de la Provincia de Girona. Cassa de la Selva. La seva carta es molt ben escrita y sentho que son esprit local no'm permeti insertarla —Anton Napa. Barcelona.

Noy, no fa per casa: es massa llarch —F. P. Reus. Dissapte sens falta li publicaré. —J. F. Barcelona. Veig que vosté entent lo nostre objecte. Ja haurá vist que 'ns hem ocupat dels asuntos á que 's refereix. —A. Reus. ¿Vol saber quantas Campanas van á Reus? Mes que no pas *Conviccions y Cronicas de Catalunya*. —J. D. y P. Barcelona. Veig que vosté es molt trempat. Si, senyor, hem de treurer drapels al sol; aprofitaré lo que m' envia. —F. R. Id. Dissapte ho posaré.

Solució á la xarada del número passat

—¿Qui es l' home que mes t' amola?

—Don Laureano FI-GUE-RO-LA.

Un que totas las endevina.

XARADA.

Primera 's menja,

Segona 's fa,

Tercera 's sent:

¡Pots barrinar!

A. S.

La Solució, per suposat, dissapte.

Barcelona. Imp. de la V. y F. de Gaspar.

I. LOPEZ, editor.